

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग चार-अ

वर्ष ८, अंक २६]

गुरुवार ते बुधवार, नोव्हेंबर २४-३०, २०२२/अग्रहायण ३-९, शके १९४४

[पृष्ठे ३८, किंमत : रुपये ९.००

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नावीन्यता विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १६ नोव्हेंबर २०२२.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक व्यशिअ-२०२१/प्र.क्र.१०६/व्यशि-४,— भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ खालील परंतुकान्वये प्रदान करण्यांत आलेल्या शक्तींचा वापर करून आणि या संदर्भात सध्या अस्तित्वात असलेले सर्व विद्यमान नियम, आदेश किंवा अनुदेश यांचे अधिक्रमण करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल याद्वारे महाराष्ट्र शासनाच्या कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नावीन्यता विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामधील शासकीय संस्थेतील आणि शासकीय कार्यालयातील कनिष्ठ सर्वेक्षक-नि-कनिष्ठ प्रशिक्षणार्थी सल्लागार (तांत्रिक), अधीक्षक (तांत्रिक), भांडार अधीक्षक, भांडारपाल व सहायक भांडारपाल, गट-क (तांत्रिक), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, पदावरील सेवाप्रवेशाचे विनियमन करणारे पुढील नियम करीत आहेत:—

- १. या नियमांना व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामधील कनिष्ठ सर्वेक्षक-नि-कनिष्ठ प्रशिक्षणार्थी सल्लागार (तांत्रिक), अधीक्षक (तांत्रिक), भांडार अधीक्षक, भांडारपाल व सहायक भांडारपाल, गट-क (तांत्रिक), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, (सेवाप्रवेश) नियम, २०२२ असे संबोधण्यात यावे.
  - २. या नियमांत संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर,—
  - (क) "नियुक्ती प्राधिकारी" याचा अर्थ, संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांच्या अधिनस्त असलेल्या गट क (तांत्रिक) पदांकरिता संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ यांच्या अधिनस्त असलेल्या गट क (तांत्रिक) पदांकरिता, संबंधित विभागाचा सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण यांच्या अधिनस्त असलेल्या गट क (तांत्रिक) पदांकरिता व शासन सेवेत संबंधित पदावर उमेदवाराची नियुक्ती करण्यास सक्षम असणारा असा आहे;

- (ख) "पदवी" याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापिठाची अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्रातील पदवी किंवा शासनाने त्याच्याशी समतुल्य म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता असा आहे ;
- (ग) "पदिवका" याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाने प्रदान केलेली अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्रातील पदिवका किंवा शासनाने त्याच्याशी समतुल्य म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता असा आहे ;
- (घ) "संचालनालय" याचा अर्थ, शासनाच्या कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नावीन्यता विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय असा आहे :
- (च) "पदोन्नतीसाठीची पात्रता" याचा अर्थ, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या नियम, शासन निर्णय किंवा आदेशांमध्ये पदोन्नतीसाठी विहित केलेल्या अटी व शर्तींनुसार पदोन्नतीसाठीची पात्रता असा आहे ;
- (छ) "अभियांत्रिकी व्यवसाय अभ्यासक्रम" याचा अर्थ केंद्र शासनाच्या कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्रालयाच्या अखत्यारीतील प्रशिक्षण महानिदेशालय, नवी दिल्ली यांनी घोषित केलेले अभियांत्रिकी गटातील व्यवसाय अभ्यासक्रम असा आहे;
  - (ज) "शासन" याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन असा आहे;
- (झ) "राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा" याचा अर्थ, राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांचेद्वारे घेण्यात येणारी शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा असा आहे ;
- (त्र) "राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र परीक्षा" याचा अर्थ राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांचेद्वारे घेण्यात येणारी व्यवसाय प्रमाणपत्र परीक्षा असा आहे :
- (ड) "माध्यिमक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा" याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यिमक आणि उच्च माध्यिमक शिक्षण मंडळे अधिनियम, १९६५ (१९६५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१) अन्वये गठीत केलेल्या विभागीय मंडळाकडून घेण्यात येणारी माध्यिमक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा असा आहे किंवा शासनाने त्याच्याशी समतुल्य म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता असा आहे;
- (ण) "निवड समिती" याचा अर्थ, या सेवाप्रवेश नियमातील पदांवरील सरळसेवा भरतीकरीता उमेदवारांच्या निवडीच्या प्रयोजनार्थ कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नावीन्यता विभाग यांचेकडून वेळोवेळी गठीत करण्यात आलेली निवड समिती असा आहे;
- ३. संचालनालयामधील कनिष्ठ सर्वेक्षक-नि-कनिष्ठ प्रशिक्षणार्थी सल्लागार (तांत्रिक), या पदावरील नियुक्ती पुढील मार्गाने करण्यात येईल :—
  - (क) अधीक्षक (तांत्रिक) किंवा भांडार अधीक्षक, महाराष्ट्र शिक्षण सेवा,गट-क (तांत्रिक) हे पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान तीन वर्षे नियमित सेवा व सेवासातत्य पूर्ण केलेल्या व्यक्तींमधून एकत्रित ज्येष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल;

किंवा

(ख) निवड समितीद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, जे खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे :—

(एक) वयोमर्यादा.-

- (एक) किमान वयोमर्यादा.—पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.
- (दोन) कमाल वयोमर्यादा.—पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास संवर्गात समाविष्ट नसलेल्या व्यक्तींसाठी अडतीस वर्ष पूर्ण व मागास संवर्गात समाविष्ट असलेल्या व्यक्तींसाठी त्रेचाळीस वर्षे पूर्ण.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.-

अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्र यामधील कोणत्याही शाखेतील पदविका.

- (तीन) अनुभवाची अर्हता.- सर्वेक्षण किंवा तांत्रिक व्यवस्थापन किंवा सल्लागार किंवा पर्यवेक्षणाचा अनुभव ;
  - (एक) पदवीधारक व्यक्तींकरिता एक वर्षापेक्षा कमी नाही इतका,
- (दोन) पदविकाधारक व्यक्तींकरिता तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका, शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणत्याही महामंडळे किंवा इतर कोणत्याही संस्थांमधील.
- ४. संचालनालयामधील अधीक्षक (तांत्रिक), या पदावरील नियुक्ती निवड समितीद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, जे खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे :—

(एक) वयोमर्यादा.-

- (एक) किमान वयोमर्यादा. पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.
- (दोन) कमाल वयोमर्यादा.- पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास संवर्गात समाविष्ट नसलेल्या व्यक्तींसाठी अडतीस वर्ष पूर्ण व मागास संवर्गात समाविष्ट असलेल्या व्यक्तींसाठी त्रेचाळीस वर्षे पूर्ण.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.-

अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्र यामधील कोणत्याही शाखेतील पदविका.

- (तीन) अनुभवाची अर्हता.- तांत्रिक व्यवस्थापन किंवा पर्यवेक्षणाचा अनुभवः
  - (एक) पदवीधारक व्यक्तींकरिता एक वर्षापेक्षा कमी नाही इतका,
  - (दोन) पदविकाधारक व्यक्तींकरिता तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका,

शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणत्याही महामंडळे किंवा इतर कोणत्याही संस्थांमधील.

- ५. संचालनालयामधील भांडार अधीक्षक, या पदावरील नियुक्ती भांडारपाल, महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, गट-क (तांत्रिक) हे पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान तीन वर्षे नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या व्यक्तींची एकत्रित ज्येष्ठतेच्या आधारे, एकत्रित ज्येष्ठतासूचीनुसार योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.
  - ६. संचालनालयामधील भांडारपाल, या पदावरील नियुक्ती पुढील मार्गाने करण्यात येईल :-
  - (क) सहायक भांडारपाल, महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, गट-क (तांत्रिक) हे पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान तीन वर्षे नियमित सेवा व सेवासातत्य पूर्ण केलेल्या व्यक्तींमधून एकत्रित ज्येष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल;

किंवा

(ख) निवड सिमतीद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, जे खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे :-

(एक) वयोमर्यादा.-

- (एक) किमान वयोमर्यादा.—पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.
- (दोन) कमाल वयोमर्यादा.—पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास संवर्गात समाविष्ट नसलेल्या व्यक्तींसाठी अडतीस वर्ष पूर्ण व मागास संवर्गात समाविष्ट असलेल्या व्यक्तींसाठी त्रेचाळीस वर्षे पूर्ण.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.—

(एक) माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण :

आणि

- (दोन) अभियांत्रिकी व्यवसाय अभ्यासक्रमातील विहित केलेली राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण किंवा राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा नसलेल्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांकरिता विहित केलेली राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण.
- (तीन) अनुभवाची अर्हता.—भांडार हाताळण्याचा किंवा

भांडार व्यवस्थापन कामाचा अनुभव,-

- (एक) पदविकाधारक व्यक्तींकरिता दोन वर्षांपेक्षा कमी इतका,
- (दोन) राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण व्यक्तींकरिता तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका,
- (तीन) राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण व्यक्तींकरिता चार वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका,

शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणत्याही महामंडळे किंवा इतर कोणत्याही संस्थांमधील

७. संचालनालयामधील सहाय्यक भांडारपाल, या पदावरील नियुक्ती निवड सिमतीद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, जे खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे :-

(एक) वयोमर्यादा.-

- (एक) किमान वयोमर्यादा.- पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.
- (दोन) कमाल वयोमर्यादा.- पदभरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास संवर्गात समाविष्ट नसलेल्या व्यक्तींसाठी अडतीस वर्ष पूर्ण व मागास संवर्गात समाविष्ट असलेल्या व्यक्तींसाठी त्रेचाळीस वर्षे पूर्ण.
- (दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.-
  - (एक) माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण ;

आणि

- (दोन) अभियांत्रिकी व्यवसाय अभ्यासक्रमातील विहित केलेली राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण किंवा राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा नसलेल्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांकरिता विहित केलेली राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण.
- (तीन) अनुभवाची अर्हता.—भांडार हाताळण्याचा किंवा

भांडार व्यवस्थापन कामाचा अनुभव,-

- (एक) पदविकाधारक व्यक्तींकरिता दोन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका,
- (दोन) राष्ट्रीय शिकाऊ उमेदवारी प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण व्यक्तींकरिता तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका,
- (तीन) राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण व्यक्तींकरिता चार वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका,

शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणत्याही महामंडळे किंवा इतर कोणत्याही संस्थांमधील.

८. नियम ३ येथे नमूद केलेल्या पदावर पदोन्नती व नामनिर्देशनाने करावयाच्या नियुक्तीचे प्रमाण ५० : ५० असे राहील.

परंतु आणखी असे की, पदोन्नतीद्वारे नियुक्ती देण्याकरिता योग्य उमेदवार उपलब्ध नसतील तर नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या सहमतीने पदोन्नती व नामनिर्देशन याद्वारे करावयाच्या नियुक्तीकरिता विहित करण्यात आलेले प्रमाण त्या भरती वर्षापुरते शिथिल करून सदर पदे नामनिर्देशनाद्वारे भरता येतील.

९. नियम ६ येथे नमूद केलेल्या पदावर पदोन्नती व नामनिर्देशनाने करावयाच्या नियुक्तीचे प्रमाण ७५ : २५ असे राहील.

परंतु आणखी असे की, पदोन्नतीद्वारे नियुक्ती देण्याकरिता योग्य उमेदवार उपलब्ध नसतील तर नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या सहमतीने पदोन्नती व नामनिर्देशन याद्वारे करावयाच्या नियुक्तीकरिता विहित करण्यात आलेले प्रमाण त्या भरती वर्षापुरते शिथिल करून सदर पदे नामनिर्देशनाद्वारे भरता येतील.

- १०. (क) नियम ३, ५ किंवा ६ येथे नमूद पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, पदोन्नतीपूर्वी हिंदी भाषा परीक्षा व मराठी भाषा परीक्षा या दोन्ही परीक्षांसंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा अगोदरच उत्तीर्ण केलेली असणे अथवा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळविलेली असणे आवश्यक राहील. अन्यथा या पदावर पदोन्नती अनुज्ञेय ठरणार नाही.
- (ख) नियम ३, ४, ६ किंवा ७ येथे नमूद पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा या दोन्ही परीक्षांसंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा नियुक्तीपूर्वी उत्तीर्ण केलेल्या नसतील तर, हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा नियमात नमूद केलेल्या विहित मुदतीत हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील. त्याचप्रमाणे विहित मुदतीत हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास सदर परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत वार्षिक वेतनवाढ अनुज्ञेय राहणार नाही. तसेच पुढील पदांवरील पदोन्नती अनुज्ञेय रहाणार नाही.
- **११.** (क) नियम ३, ५ किंवा ६ येथे नमूद पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, पदोन्नतीपूर्वी संगणक हाताळणी ज्ञान अर्हता प्रमाणपत्रसंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, संगणक हाताळणी ज्ञान अर्हता प्रमाणपत्र धारण करणे अथवा सदर प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून सूट मिळविलेली असणे आवश्यक राहील. अन्यथा या पदावर पदोन्नती अनुज्ञेय ठरणार नाही.
- (ख) नियम ३, ४, ६ किंवा ७ येथे नमूद पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, संगणक हाताळणी ज्ञान अर्हता प्रमाणपत्रासंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, नियुक्तीपूर्वी संगणक हाताळणी ज्ञान अर्हता प्रमाणपत्र धारण केलेले नसल्यास, याबाबतच्या नियमात नमूद केलेल्या विहित मुदतीत सदर प्रमाणपत्र धारण करणे आवश्यक राहील. त्याचप्रमाणे विहित मुदतीत प्रमाणपत्र धारण न केल्यास, सदर संगणक हाताळणी ज्ञान अर्हता प्रमाणपत्र धारण करेपर्यंत वार्षिक वेतनवाढ अनुज्ञेय राहणार नाही. तसेच पुढील पदांवरील पदोन्नती अनुज्ञेय रहाणार नाही.
- **१२.** (क) नियम ३, ४, ६ किंवा ७ येथे नमूद पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार व त्याबाबत वेळोवेळी करण्यात येणाऱ्या नियमांनुसार, नियुक्तीच्या वेळी लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करणे आवश्यक राहील. तसेच यासंदर्भात वेळोवेळी निर्गमित होणारे शासन आदेश लागू राहतील.
- (ख) तसेच लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करताना त्यामध्ये दोन पेक्षा अधिक अपत्ये नियुक्तीच्या वेळेस हयात असल्यास संबंधित उमेदवार शासकीय नियुक्तीसाठी अपात्र राहील.
- (ग) शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, नियुक्तीच्यावेळी किंवा त्यानंतर दोन पेक्षा अधिक अपत्ये हयात असल्यास संबंधित उमेदवार शासकीय नियुक्तीसाठी अपात्र राहील.
- **१३.** नियम ३, ४, ५, ६ किंवा ७ येथे नमूद केलेल्या विभाग स्तरावरील पदावर नियुक्त केलेली व्यक्तीं संबंधित विभाग स्तरावर बदलीसाठी पात्र राहील. आणि संचालनालय व मंडळ स्तरावरील पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती संचालनालय ते मंडळ आणि मंडळ ते संचालनालय स्तरावर बदलीसाठी पात्र राहील.
- **१४.** शासनाने विहित केलेल्या अटी व शर्ती, शासनाने शासकीय कर्मचाऱ्यांकरिता नियुक्ती नंतरचे वेळोवेळी निर्गमित केलेले अन्य नियम, आदेश किंवा निर्णयदेखील शासकीय कर्मचाऱ्यास लागू राहतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

मनिषा वर्मा, शासनाच्या प्रधान सचिव.

SKILLS, EMPLOYMENT, ENTREPRENEURSHIP AND INNOVATION DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai 400 032, dated the 16th November 2022.

NOTIFICATION

Constitution of India.

No. VEA-2021/CR.106/VE-4.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all the existing rules, orders or instruments issued in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the post of Junior Surveyor-cum-Junior Apprentice Adviser (Technical) and Superintendent (Technical), Store Superintendent, Store Keeper and Assistant Store Keeper, Group-C (Technical) in Maharashtra Education Services, in the Government Institute and Government Offices , in the Directorate of Vocational Education and Training under the administrative control of the Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation Department of the Government of Maharashtra, namely:—

- 1. These rules may be called the Junior Surveyor-*cum*-Junior Apprentice Adviser (Technical) and Superintendent (Technical), Store Superintendent, Store Keeper and Assistant Store Keeper, Group-C (Technical) in Maharashtra Education Services, in the Directorate of Vocational Education and Training (Recruitment) Rules, 2022.
  - 2. In these rules, unless the context requires otherwise,—
  - (a) "Appointing Authority" means the Director, Directorate of Vocational Education and Training, Mumbai, in respect of Group-C (Technical) posts in the office of Directorate: Director, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, in respect of Group-C (Technical) posts in the office of Board and the Joint Director, Vocational Education and Training of the concerned region in respect of Group-C (Technical) posts in that region who shall be competent to appoint the candidate to the concerned post in the Government service;
  - (b) "Degree" means a Degree in Engineering or Technology of a statutory university or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto;
  - (c) "Diploma" means a Diploma awarded by the Maharashtra State Board of Technical Education or equivalent educational qualification declared by the Government to be equivalent thereto;
  - (d) "Directorate" means the Directorate of Vocational Education and Training under the administrative control of the Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation Department of the Government;
  - (e) "Eligibility for promotion" means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified for promotion in rules, resolutions or orders issued by the General Administration Department of the Government, from time to time;
  - (f) "Engineering Trade" means trades in engineering group declared by the Directorate General of Training, New Delhi under the Ministry of Skill Development and Entrepreneurship;
    - (g) "Government" means the Government of Maharashtra;
  - (h) "National Apprenticeship Certificate Examination" means Apprenticeship Certificate Examination conducted by the National Council for Vocational Training, New Delhi;
  - (i) "National Trade Certificate Examination" means the Trade Certificate Examination conducted by the National Council for Vocational Training, New Delhi;
  - (j) "Secondary School Certificate Examination" means the Secondary School Certificate Examination conducted by the Divisional Boards constituted under the Maharashtra Secondary and Higher Secondary Education Boards Act, 1965 (XLI of Maharashtra 1965) and includes any other equivalent examination declared by the Government to be equivalent thereto;

- (k) "Selection Committee" means a Selection Committee constituted, from time to time, by the Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation Department of the Government for the purpose of selection of candidates for direct recruitment to the posts mentioned in these rules.
- **3.** Appointment to the post of Junior Surveyor-*cum*-Junior Apprentice Adviser (Technical), in the Directorate shall be made either,—
  - (a) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years continuous service on the post of Superintendent (Technical) or Store Superintendent, in Maharashtra Education Service, Group-C (Technical) on the basis of common seniority, as per the common seniority list of persons holding the said posts; or
  - (b) by nomination from amongst the candidates recommended by the Selection Committee on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely:—

(i) Age limit.-

- (A) Lower Age Limit.—Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
- (B) Upper Age Limit.—Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and forty three years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
- $\it (ii)$ $\it Minimum$ $\it Educational$ $\it Qualification.$ —Diploma in Engineering or Technology of any Branch.
- (iii) Experience.—An experience of work of survey or technical management or consultancy or supervisory level of,—
  - (A) not less than one year after possessing a Degree,
  - (B) not less than three years after possessing a Diploma,
  - in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.
- 4. Appointment to the post of Superintendent (Technical), in the Directorate shall be made by nomination from amongst the candidates recommended by the Selection Committee on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely:-

(i) Age limit.—

- (A) Lower Age Limit.—Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
- (B) Upper Age Limit.—Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and forty three years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
- ${\it (ii) \ Minimum \ Educational \ Qualification.} {\bf Diploma \ in \ Engineering \ or \ Technology \ of \ any \ Branch.}$
  - (iii) Experience.—An experience of work of technical management or supervisory level of,—
    - (A) not less than one year after possessing a Degree,
    - (B) not less than three years after possessing a Diploma,
    - in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.

- **5.** Appointment to the post of Store Superintendent, in the Directorate shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years continuous service on the post of Store Keeper, in Maharashtra Education Service, Group-C (Technical) on the basis of seniority, as per the common seniority list of persons holding the said posts.
  - **6.** Appointment to the post of Store Keeper, in the Directorate shall be made either,—
  - (a) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years continuous service on the post of Assistant Store Keeper, in Maharashtra Education Service, Group-C (Technical) on the basis of seniority, as per the common seniority list of persons holding the said posts; or
  - (b) by nomination from amongst the candidates recommended by the Selection Committee on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely:-

(i) Age limit.—

- (A) Lower Age Limit.—Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
- (B) Upper Age Limit.—Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and forty three years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
- (ii) Minimum Educational Qualification.—
  - (A) passing of Secondary School Certificate Examination; and
- (B) passing of the National Apprenticeship Certificate Examination in engineering trade or passing of the National Trade Certificate Examination for those engineering trades where the National Apprenticeship Certificate Examination is not held.
- (iii) Experience.—An experience of work of Store handling or Store management of ,-
  - (A) not less than two years after possessing a Diploma,
- (B) not less than three years after passing the National Apprenticeship Certificate Examination,
- (C) Not less than four years after passing the National Trade Certificate Examination,
  - in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.
- 7. Appointment to the post of Assistant Store Keeper, in the Directorate shall be made by nomination from amongst the candidates recommended by the Selection Committee on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely:—
  - (i) Age limit.—
  - (A) Lower Age Limit.—Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
  - (B) Upper Age Limit.—Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and forty three years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.
  - (ii) Minimum Educational Qualification.—
    - (A) Passing of Secondary School Certificate Examination; and
    - (B) Passing of the National Apprenticeship Certificate Examination in engineering

trade or passing of the National Trade Certificate Examination for those engineering trades where the National Apprenticeship Certificate Examination is not held.

- (iii) Experience.—An experience of work of Store handling or Store management or Store Assistant,-
  - (A) not less than two years after possessing a Diploma,
  - (B) not less than three years after passing the National Apprenticeship Certificate Examination,
    - (*C*) not less than four years after passing the National Trade Certificate Examination, in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.
- **8.** Appointment to the post mentioned in rule 3 shall be made by promotion and nomination, in the ratio of 50:50, respectively:

Provided that, if exigencies of service so required, the Appointing Authority may make appointment by promotion or nomination, as the case may be, by relaxing the ratio prescribed for appointment by promotion or nomination.

9. Appointment to the post mentioned in rule 6 shall be made by promotion and nomination, in the ratio of 75:25, respectively:

Provided that, if exigencies of service so required, the Appointing Authority may make appointment by promotion or nomination, as the case may be, by relaxing the ratio prescribed for appointment by promotion or nomination.

- **10.** (1) A person to be appointed to the post mentioned in rule 3, 5 or 6 by promotion shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations before getting promoted to the said post.
- (2) A person appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 6 or 7 by nomination shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he passes those examinations.
- 11. (1) A person to be appointed to the post mentioned in rule 3, 5 or 6 by promotion shall possess a certificate of Computer Operations prescribed by rules or orders issued in that behalf by the Government, from time to time, unless he has been exempted therefrom before getting promoted to the said post.
- (2) A person appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 6 or 7 by nomination shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has been exempted from possessing such Certificate of Computer Operations, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possess the same.
- 12. (1) A person recommended for appointment by nomination to the post mentioned in rule 3, 4, 6 or 7 shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Small Family Declaration) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.
- (2) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.
- (3) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service. भाग चार-अ-२

- 13. A person appointed to the post mentioned in rules 3, 4, 5, 6 and 7 at Divisional level shall be liable for transfer within the division in which he is appointed and in the Directorate shall be liable for transfer in Directorate to Board and *vice versa*.
- 14. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government Servant.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

MANISHA VERMA, Principal Secretary to Government.